

Majandusanalüüsi ja rahanduse instituut, 2017. a teadus- ja arendustegevuse aruanne

Direktor: professor Kadri Männasoo, kadri.mannasoo@ttu.ee

TA uurimisgruppide lõikes

Teadmistepõhisus ja sotsiaalmajanduslik kaasatus jätkusuutliku arengu edutegurina

Uurimisgrupi juht: Aaro Hazak

Liikmed: Kadri Männasoo, Marit Rebane, Kirsti Rumma, Ako Sauga, Heili Hein, Helery Tasane, Raul Ruubel, Marko Virkebau, Sopheak Srun, Chintana Khouangvichit, Souliphone Luanglath, Thanouxay Volavong

Uurimisgrupi fookuses on erinevad mikro- ja makrotasandi protsessid ja käivitustegurid, mis võivad kiirendada arenevate majanduste järelejätkumist juhtivatele teadmistepõhiste majandustele ning viia sotsiaalmajanduslikult jätkusuutlikule arenguteele (JEL: O). Uuritakse teadmiste absorbeerimise võimekuse väljaarendamise takistusi ning arengu ulatusliku regionaalse tasakaalustamatuse mõjureid (JEL: P2). Oodatavad tulemused võimaldavad paremini mõista potentsiaalselt latentseid või alahinnatud tegureid, mis mõjutavad tootlikkuse ja heaolu dünaamikat ning inimkapitali rakendamise efektiivsust Euroopa (arenevates) majandustes. Eeskätt on teostatavate empiiriliste uuringute fookuses inimkapitali kasutamise tõhusus, intellektuaalsesse kapitali tehtavate investeeringute stiimulid, teadus- ja arendustegevuse mõjutegurid ning töökorralduse ja regulatsiooni küsimused.

Rahandus ja reaalmajandus: finantskäitumine, turud ning konkurentsivõime

Uurimisgrupi juht: Laivi Laidroo

Liikmed: Karsten Staehr, Karin Jõeveer, Merike Kukk, Kalle Ahi, Pavlo Illiashenko, Kaido Kepp, Triinu Tapver, Kristjan Liivamägi, Tarvo Vaarmets

Uurimisgrupi eesmärgiks on panustada kaasaegsesse akadeemilisse kirjandusse finantsökonoomika (JEL: G) ning teiste finantsvaldkonna teemade osas peamiselt Euroopa riikide kontekstis. Uurimisgrupi teadustegevus on ühtlasi seotud struktuuriökonoomika (JEL: L) ning majandusliku arengu, innovatsiooni, tehnoloogilise muutuse ning kasvuga (JEL: O).

Grupi põhifookus on empiirilistel uurimustel, mis aitavad suurendada teadmisi indiviidide, ettevõtete ja finantsvahendajate käitumisest ning nende vahelistest seostest. Traditsioonilisi ning käitumusliku rahanduse teooriaid rakendatakse ettevõtte rahanduse, eraisikurahanduse, finantsturgude ning pangandusega seotud teemade uurimisel.

Grupp uurib ka seoseid finantssektori ning reaalmajanduse vahel makrökonomilisel ning mikroökonomilisel tasandil. Riikide konkurentsivõimet ja sooritust uuritakse kapitalivoogude ning finantskäitumise aspektist.

Ettevõtete tootlikkus, investeeringud ja konkurentsivõime eksporditurgudel

Uurimisgrupi juht: Kadri Männasoo

Liikmed: Aaro Hazak, Juan Carlos Cuestas, Heili Hein, Raul Ruubel, Helery Tasane, Katriin Ranniku

Uurimissuund tegeleb ettevõtete mikrotasandil tootlikkuse, investeeringute, innovatsiooni ja konkurentsivõime empiirilise võrdlevanalüüsiga keskendudes pikaajalistele kasvuväljavaadetele (JEL: O) väikestes, avatud ja ekspordile orienteeritud majandustes. Teadustöö eesmärgiks on selgitada, millised tegurid toetavad ning millised takistused pidurdavad ettevõtete investeeringuid tootlikkust tõstvatesse ressursidesse ning protsessidesse. Uurimisvaldkond toetab poliitikameetmete väljatöötamist riigi stabiilse ja pikaajalise majanduskasvu huvides rakendades tõendus põhiseid kvantitatiivseid meetodeid (JEL: C) hindamaks erinevate nii majanduskeskkonnast kui ettevõtete otsustustest tulenevate tegurite mõju ettevõtete tootlikkusele, innovatsioonile (JEL: I) ja ekspordivõimele.

JEL: C54; O30; O47; I25

Majanduslik tulemuslikkus: integratsioon, valitsemine ja poliitika

Uurimisgrupi juht: Karsten Staehr

Liikmed: Juan Carlos Cuestas, Tairi Rõõm, Merike Kukk, Simona Ferraro, Kersti Harkmann (*lapsehoolduspuhkusel*), Krista Kollo, Natalia Levenko, Peeter Luikmel, Nicolas Reigl, Orsolya Soosaar, Signe Rosenberg

Uurimisgrupp tegeleb majanduspoliitiliselt oluliste teemadega, mis on seotud majanduse toimimisega. Uurimisgrupi fookus on majandusarengul, majandustsüklitel ja majanduse efektiivsel toimimisel. Tulemused täiendavad teadmisi turumajandusest ja annavad soovitusi majanduspoliitika, avaliku halduse ja majanduskeskkonna paremaks toimimiseks.

Peamiseks uurimisvaldkonnaks on aktuaalsed teemad empiirilises makroökonoomikas (JEL: E). Uuritakse tarbija käitumist, erinevate sektorite vahelisi seoseid, väljakutseid konvergenstis ja fiskaalpoliitikat. Grupp uurib ka avaliku sektori majandust, eelkõige maksusüsteeme ja varimajandust (JEL: H). Regionaalne ja Euroopa tasandil integratsioon on fookuseks kaubanduse, struktuursete muutuste ja ettevõtluse arengu uurimisel (JEL: F1).

Knowledge intensity and socio-economic inclusion for promoting sustained development

Group head: Aaro Hazak

Members: Kadri Männasoo, Marit Rebane, Kirsti Rumma, Ako Sauga, Heili Hein, Helery Tasane, Raul Ruubel, Marko Virkebau, Sopheak Srun, Chintana Khouangvichit, Souliphone Luanglath, Thanouxay Volavong

This research group seeks to investigate various micro and macro level forces and incentives, which could speed up the convergence of emerging economies with frontier knowledge based economies and lead to sustained socio-economic development (JEL: O). We address the obstacles in developing knowledge absorptive capacities and overcoming the prevailing regional disparities (JEL: P2). The expected results shall cast light to the possibly latent or underestimated reasons for slowing down productivity and prosperity growth and for inefficiencies in human capital use in European (emerging) economies. In particular, human capital endowment, stimuli for capital allocation into intellectual investments, R&D activities (JEL: I2) and work regulation/practices are in focus of empirical measurement and inference.

Finance and the real economy: financial behaviour, markets, and competitiveness

Group head: Laivi Laidroo

Members: Karsten Staehr, Karin Jõeveer, Merike Kukk, Kalle Ahi, Pavlo Illiashenko, Kaido Kepp, Triinu Tapver, Kristjan Liivamägi, Tarvo Vaarmets

This research group seeks to contribute to the international academic literature that deals with contemporary topics in financial economics (JEL: G) and other streams of financial research, primarily in the context of European countries. The research is also linked to the fields of industrial organisation (JEL: L) and economic development, innovation, technological change and growth (JEL: O).

The main focus of the group is on empirical research that enhances the existing knowledge, and on the behaviour of individuals, firms and financial intermediaries, and on the linkages between them. Traditional and behavioural finance theories are utilised to investigate topics related to corporate finance, household finance, financial markets, and banking.

The group also investigates the connections between the financial sector and the real economy at the microeconomic and macroeconomic level. Competitiveness and performance of national economies are studied from the perspective of capital flows, and financial behaviour.

Companies' productivity, investments and export competitiveness

Group head: Kadri Männasoo

Members: Aaro Hazak, Juan Carlos Cuestas, Heili Hein, Raul Ruubel, Helery Tasane, Katriin Ranniku

The line of research pursues a micro-level comparative empirical research on companies' (JEL: D) productivity, innovative investments and competitiveness for explaining the long-term growth (JEL: O) outlook in small, open and export-oriented economies. The aim is to investigate the drivers and obstacles of companies' productivity enhancing investments into adoption of new technologies and production processes, training of employees, R&D and innovation (JEL: I). The research contributes to policy making while providing evidence based quantitative estimations (JEL: C) on the impact of macro- and business-environmental factors

and companies' decisions and incentives on productivity, innovation and export competitiveness.

JEL: C54; O30; O47; I25

Economic performance: integration, governance and policy

Group head: Karsten Staehr

Members: Juan Carlos Cuestas, Tairi Rõõm, Merike Kukk, Simona Ferraro, Kersti Harkmann (*on parental leave*), Krista Kollo, Natalia Levenko, Peeter Luikmel, Nicolas Reigl, Orsolya Soosaar, Signe Rosenberg

The research group studies topical and policy-relevant issues within macroeconomics, international finance, public economics and household economics. The focus is on economic change, business cycle fluctuations and linkages between the real economy and financial markets. The research provides a deeper understanding of factors that are important for the performance of the overall economy and for the behaviour of households and firms. The research may be used to devise means for improving government policies at the national and European level in order to attain sustainable and stable economic development.

A key area is contemporary issues in empirical macroeconomics (JEL: E). This area includes studies considering consumption behaviour, sectoral linkages, challenges for convergence and fiscal policy. The research group also studies issues in public economics, in particular tax systems and the informal economy (JEL: H). Regional and European integration are the focus of studies on trade, structural change and business development (JEL: F1).

Uurimisgruppide juures olevaid valdkondade koode on kirjeldatud:

<https://www.aeaweb.org/econlit/jelCodes.php>

Instituudi inimesed 2017. aastal preemiaid ja tunnustusi ei pälvinud. Samuti pole instituudis järeldoktooreid.

Võrgustikud ja organisatsioonid, milles osaletakse:

Main international partners and networks

- Society for the Study of Emerging Markets (USA)
- Association for the Study of East European Economies and Cultures (USA).
- Institute for New Economic Thinking (USA, UK)
- Nordplus project with University of Helsinki and Royal Institute of Technology in Stockholm

Participation of researchers in local and international professional organizations (erialaliidud) and academic governing bodies (Estonian and foreign academies of sciences, TAN, ETAG etc)

- Estonian Economic Association
- The Society for the Study of Emerging Markets
- Eurasian Business and Economics Society
- European Finance Association
- International Sociological Association (ISA)

- International Association for Time-Use Research (IATUR)
- European Consortium for Sociological Research (ECSR)
- European Association for Comparative Economic Studies (EACES)
- International Network for Economic Research (INFER)
- Social Science Research Network (SSRN), <http://www.ssrn.com>
- Society for the Study of Emerging Markets
- International Economics & Development Research Centre (Hong-Kong)
- European Financial Planning Association, Standards and Quality Committee (Talpsepp, T.)

Kadri Männasoo:

Member of international scientific committee of the conference "Business and Management", section Contemporary Issues in Economics Engineering hosted by Vilnius Gediminas Technical University.